

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

RADA

ZALECENIE RADY

z dnia 20 września 2016 r.

w sprawie ustanowienia krajowych rad ds. produktywności

(2016/C 349/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292, w związku z art. 121 ust. 2 i art. 136,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od 2000 r. znacznie zmniejszył się potencjał wzrostu w strefie euro i w całej Unii. Spadkowa tendencja wzrostu produktu potencjalnego wynika przede wszystkim ze stałego spadku łącznej produktywności. Od 2008 r. wzrost gospodarczy był dodatkowo osłabiany spadkiem inwestycji. W przyszłości wzrost gospodarczy będzie ostatecznie zależał od wzrostu produktywności. Zwiększanie produktywności jest złożonym wyzwaniem, które wymaga zestawu zrównoważonych polityk służących zwłaszcza wspieraniu innowacji, zwiększaniu umiejętności, niwelowaniu sztywności na rynku pracy i rynkach produktowych, jak również umożliwianiu lepszej alokacji zasobów. Podczas gdy istnieje potrzeba zwiększenia produktywności i konkurencyjności wewnątrz Unii, ostatni kryzys pokazał, że państwa członkowskie, których walutą jest euro (zwane dalej „państwami członkowskimi strefy euro”), mogą być szczególnie narażone na ewentualne powstawanie i nagłe rozszerzanie się zakłóceń równowagi makroekonomicznej, które mogą rozprzestrzeniać się na inne państwa członkowskie strefy euro oraz państwa członkowskie spoza strefy euro. Wobec braku elastycznych nominalnych kursów wymiany potrzebują one odpowiednich mechanizmów dostosowawczych na wypadek wstrząsów gospodarczych w poszczególnych krajach. Dynamika produktywności i konkurencyjności ma znaczenie zarówno dla narastania, jak i korekty zakłóceń równowagi makroekonomicznej (na przykład deficytu bilansu handlowego i deficytu obrotów bieżących, narosłych zobowiązań krajowych i zagranicznych), a także dla skutecznego reagowania na asymetryczne wstrząsy gospodarcze. Badania w zakresie polityk mających wpływ na dynamikę produktywności i konkurencyjności – oraz ich analiza – powinny zapewniać podstawę zmian zgodnych z celem polegającym na zapewnieniu sprawnego funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej.
- (2) Niniejsze zalecenie skierowane jest do państw członkowskich strefy euro, ale państwa członkowskie spoza strefy euro zachęca się do ustanowienia lub wskazania podobnych organów. Państwa członkowskie spoza strefy euro deklarujące zamiar realizowania tego zalecenia powinny móc uczestniczyć na tych samych warunkach we wszystkich aspektach współpracy związanych z radami ds. produktywności.
- (3) Europejski semestr, a w szczególności procedura dotycząca zakłóceń równowagi makroekonomicznej ustanowiona na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽¹⁾ i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011⁽²⁾, stanowią ramy dla zintegrowanej koordynacji polityki gospodarczej i nadzoru nad tą polityką. Mając na uwadze postępy w zakresie reform strukturalnych, te istniejące mechanizmy powinny być związane z silnym utożsamianiem się poszczególnych państw. Dlatego zapewnienie niezależnych analiz na poziomie krajowym oraz wzmocnienie dialogu politycznego w państwach członkowskich wydaje się uzasadnione.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8).

- (4) Utworzenie krajowych rad ds. produktywności odpowiedzialnych za monitorowanie zmian oraz prowadzenie krajowej debaty w dziedzinie produktywności i konkurencyjności powinno przyczynić się do zwiększenia poczucia zaangażowania w niezbędne polityki i reformy na poziomie krajowym oraz do poszerzenia podstaw wiedzy na potrzeby koordynacji unijnej polityki gospodarczej. Rady te powinny analizować zmiany w zakresie produktywności i konkurencyjności, także w stosunku do globalnych konkurentów, uwzględniając uwarunkowania krajowe i utrwalone praktyki.
- (5) Zakres diagnoz i analiz dokonywanych przez rady ds. produktywności obejmuje kompleksowe podejście do produktywności i konkurencyjności. Powinny one uwzględniać czynniki długoterminowe pobudzające produktywność i konkurencyjność, włącznie z innowacyjnością, oraz zdolność do przyciągania inwestycji, przedsiębiorstw i kapitału ludzkiego, a także do zajmowania się kosztowymi i pozakosztowymi czynnikami mogącymi wpływać na ceny oraz jakość towarów i usług, także w stosunku do globalnych konkurentów w perspektywie krótkoterminowej.
- (6) Ponadto niezależna, wysokiej jakości analiza ekonomiczna wyzwań w zakresie polityk zwiększa przejrzystość debat politycznych. Ocena wyzwań w zakresie polityk mogłaby zwiększyć wiedzę wszystkich zainteresowanych stron. Może to mieć pozytywny wpływ na poparcie społeczne i odpowiedzialność na rzecz potrzebnych reform. Ponadto, jeżeli przewidziano to w mandatach krajowych i w zakresie, w jakim to przewidziano, rady ds. produktywności mogłyby oceniać skutki wariantów polityk poprzez informowanie o kosztach i korzyściach analizowanych opcji.
- (7) Rady ds. produktywności powinny dysponować funkcjonalną autonomią wobec organów publicznych odpowiedzialnych za opracowywanie i wdrażanie polityk w dziedzinie produktywności i konkurencyjności w państwie członkowskim lub na poziomie europejskim. W szczególności powinny być w stanie sporządzać niezależne analizy w zakresie ich obszaru zainteresowania. Skład rad ds. produktywności, mimo że pozostaje w gestii krajowej, powinien zapewniać bezstronność w tym znaczeniu, że rady ds. produktywności nie powinny reprezentować wyłącznie lub głównie opinii konkretnych grup zainteresowanych stron. Takie wymogi dotyczące niezależności i bezstronności mają na celu zapewnienie, aby rady ds. produktywności były odpowiednio umocowane do przygotowywania analiz eksperckich wydawanych w interesie ogólnym.
- (8) Cechy rad ds. produktywności powinny być zgodne z art. 152 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz uwzględniać krajowe praktyki i instytucje odpowiedzialne za kształtowanie płac. Zgodnie z art. 28 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej funkcjonowanie rad ds. produktywności nie powinno mieć wpływu na prawa pracowników i pracodawców lub ich organizacji do negocjowania i zawierania układów zbiorowych na odpowiednich poziomach ani do podejmowania działań zbiorowych zgodnie z prawem unijnym oraz przepisami i praktykami krajowymi.
- (9) Rady ds. produktywności powinny być zaangażowane w kontakty z radami ds. produktywności z innych uczestniczących państw członkowskich, aby wymieniać poglądy i najlepsze praktyki, uwzględniając również szerszy wymiar strefy euro oraz unijny. Komisja mogłaby ułatwiać wymianę poglądów między radami ds. produktywności wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Potrzebne są także regularne dyskusje między radami ds. produktywności i Komitetem Polityki Gospodarczej w kwestiach pozostających w kompetencjach tego komitetu, z udziałem odpowiednich ekspertów z nieuczestniczących państw członkowskich.
- (10) Rady ds. produktywności powinny prowadzić działalność w sposób ciągły. Powinny publicznie udostępniać swoje analizy oraz publikować sprawozdanie roczne, które można by włączać do już istniejącego sprawozdania. Niezależne ekspertyzy dostarczane przez te rady, w tym roczne sprawozdania, mogłyby być wykorzystywane przez państwa członkowskie i Komisję w kontekście europejskiego semestru oraz procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej.
- (11) Aby ułatwić wymianę poglądów na poziomie ponadnarodowym, w każdym państwie członkowskim powinna istnieć jedna wyraźnie określona rada ds. produktywności. Ważne jest, by opierać się na istniejących strukturach, aby utrzymać to, co już funkcjonuje, oraz zminimalizować koszty administracyjne. W stosownych przypadkach rady ds. produktywności mogłyby opierać się na już ustanowionych i uznanych strukturach krajowych, w tym w odniesieniu do zaangażowania zainteresowanych stron i konsultacji z nimi. Jednakże aby właściwie wykonywać swoje działania, rady ds. produktywności mogłyby z kolei korzystać z pomocy różnych odrębnych i już istniejących organów, o ile ich analizy są tej samej – wysokiej – jakości.
- (12) Niniejsze zalecenie nie narusza wyznaczonych obowiązków w ramach europejskiego semestru, w tym w zakresie formułowania i monitorowania zaleceń dla poszczególnych krajów, ani stosowania procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej ustanowionej rozporządzeniem (UE) nr 1176/2011,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

I. Cele i zakres

1. Celem niniejszego zalecenia jest wskazanie lub utworzenie krajowych rad ds. produktywności, które mają analizować zmiany i polityki w dziedzinie produktywności i konkurencyjności, co ma przyczynić się do zwiększania zakresu zaangażowania i wdrażania niezbędnych reform na poziomie krajowym, a tym samym zapewniać trwałą wzrost gospodarczy i konwergencję.

2. Niniejsze zalecenie skierowane jest do państw członkowskich strefy euro. Państwa członkowskie spoza strefy euro również zachęca się do wskazania lub utworzenia podobnych organów.
3. Stosując niniejsze zalecenie, należy w pełni przestrzegać art. 152 TFUE oraz uwzględnić krajowe praktyki i instytucje odpowiedzialne za kształtowanie płac. Niniejsze zalecenie uwzględnia art. 28 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a co za tym idzie, nie ma wpływu na prawa do negocjowania, zawierania ani egzekwowania układów zbiorowych ani do podejmowania działań zbiorowych zgodnie z prawem i praktykami krajowymi.

II. Rady ds. produktywności

4. Każde państwo członkowskie powinno ustanowić radę ds. produktywności mającą następujące zadania:
  - a) Diagnozy i analizy zmian produktywności i konkurencyjności w danym państwie członkowskim. Analiza powinna uwzględniać wymiar strefy euro oraz unijny, a także czynniki długoterminowe pobudzające produktywność i konkurencyjność, włącznie z innowacyjnością, oraz zdolność do przyciągania inwestycji, przedsiębiorstw i kapitału ludzkiego, a także do zajmowania się kosztowymi i pozakosztowymi czynnikami mogącymi wpływać na ceny i jakość towarów i usług, także w stosunku do globalnych konkurentów w perspektywie krótkoterminowej. Analiza powinna opierać się na przejrzystych i porównywalnych wskaźnikach; oraz
  - b) Niezależna analiza wyzwań w zakresie polityk w obszarze produktywności i konkurencyjności oraz, jeżeli została przewidziana w mandacie krajowym i w zakresie, w jakim została tam przewidziana, ocena skutków wariantów polityk, oraz informowanie o kosztach i korzyściach analizowanych opcji.
5. Każde państwo członkowskie powinno wskazać jedną radę ds. produktywności, która z kolei mogłaby korzystać z pomocy innych istniejących organów lub się z nich składać.
6. Rady ds. produktywności powinny prowadzić działalność w sposób ciągły. Powinny one publicznie udostępniać swoje analizy i publikować sprawozdanie roczne. Powinny być zaangażowane w kontakty z radami ds. produktywności państw członkowskich spoza strefy euro, aby wymieniać poglądy i najlepsze praktyki oraz, w stosownych przypadkach, przygotowywać wspólne analizy, uwzględniając również szerszy wymiar strefy euro oraz unijny. Komisja będzie regularnie wymieniać poglądy ze wszystkimi uczestniczącymi radami ds. produktywności, w tym podczas misji wyjaśniających w państwach członkowskich, i mogłaby także ułatwiać wymianę poglądów między radami ds. produktywności.

III. Charakterystyka rad ds. produktywności

7. Rady ds. produktywności powinny dysponować funkcjonalną autonomią wobec organów publicznych odpowiedzialnych za opracowywanie i wdrażanie polityk w obszarze produktywności i konkurencyjności w państwie członkowskim lub na poziomie europejskim. W celu realizacji zadań niniejszego zalecenia, działalność rad ds. produktywności powinna być wsparta przepisami krajowymi zapewniającymi wysoki poziom funkcjonalnej niezależności i odpowiedzialności, obejmującymi:
  - a) zdolność do terminowego informowania opinii publicznej;
  - b) procedury mianowania członków na podstawie ich doświadczenia i kompetencji;
  - c) odpowiedni dostęp do informacji umożliwiający sprawowanie ich mandatu.
8. Rady ds. produktywności powinny być obiektywne, neutralne i w pełni niezależne w przygotowywaniu analiz i doborze treści. Mogą one zasięgać opinii odpowiednich zainteresowanych stron, ale nie powinny reprezentować wyłącznie lub głównie opinii i interesów konkretnej grupy zainteresowanych stron.
9. Rady ds. produktywności powinny mieć zdolność do przeprowadzania analiz ekonomicznych i statystycznych o wysokiej jakości, uznawanej w szczególności przez środowisko naukowe. Taka analiza może być przygotowywana przez istniejące i oddzielne podmioty, pod warunkiem że będzie ona tej samej – wysokiej – jakości.

IV. Powiązanie z europejskim semestrem

10. Niezależne ekspertyzy dostarczane przez te rady, w tym roczne sprawozdania, mogłyby być wykorzystywane przez państwa członkowskie i Komisję w kontekście europejskiego semestru oraz procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Niniejsze zalecenie nie narusza wyznaczonych obowiązków w ramach europejskiego semestru, w tym w zakresie przygotowywania i monitorowania zaleceń dla poszczególnych krajów, ani stosowania procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej ustanowionej na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011.

V. Rozliczalność i przejrzystość

11. Analizy przygotowywane przez rady ds. produktywności powinny być co do zasady podawane do wiadomości publicznej.

VI. Postanowienia końcowe

12. Państwa członkowskie strefy euro wzywa się do wdrożenia zasad zawartych w niniejszym zaleceniu do dnia 20 marca 2018 r.
13. Do dnia 20 marca 2019 r. wzywa się Komisję do sporządzenia na podstawie stosownych informacji przekazanych przez wszystkie państwa członkowskie sprawozdania z postępu prac dotyczącego realizacji i wykonalności niniejszego zalecenia, w tym tego, czy przyjęcie kolejnych przepisów wydaje się konieczne. W uzasadnionym przypadku do sprawozdania dołączony zostanie wniosek dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 września 2016 r.

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący
